

TÍÐARGREIN

Spegilsmyndin á



Poul Michelsen
form. í Framsókn og
landsstýrismaður

Eitt ár er nú liðið, síðani øll landsstýrissamgongan varð skift út, og Framsókn – saman við Javnaðarflokkinum og Tjóðveldi – fyrstu ferð tók við stjórnarvaldi. Hetta er eitt hóskaði høvi at steðga á og eftirmeta politisku gongd okkara. Tí stjórnarvald hevur bara tann uppiborið, sum við eyðmýkt og jøvnum millumbilum lítur í spegilin fyri at kanna eftir, um honum dámar tað, hann sær. Í politikki merkir tað: Er samsvar ímillum tað, hann hevur lovað, og tað, hann hevur útint?

Fyri okkum í Framsókn merkir tað meira neyvt, um tað, vit hava gjørt, eru stig móti einum meira tíðarhóskandi samfelag. Okkara virðisgrundarlag áleggur okkum at spyrja, um vit hava tikið týðandi stig fram móti størri persónligum, vinnuligum og tjóðskaparligum frælsi.

Tá vit undan lógtingsvalinum í fjør buðu okkum fram til at stjórna Føroyum, mintu vit veljaran á hetta: Nýggjar tíðir elva til nýggjar avbjóðingar. Nýggjar avbjóðingar rópa eftir nýggjum loysnum. Nýggjar loysnir krevja nýhugsan. Vit vistu á, at tíðin er runnin undan teimum gomlu ismunum. At hon er runnin undan vinstra og høgra og borgarligum og sosialistiskum. At hon ger alt stríð millum miðstaðarækið og útjaðaran hópisleyst, og at skilnaðurin millum sonevnd gudilig og ógudilig er vandamikil.

Allur hesin skilnaðurin møtir ikki dagsins avbjóðingum. Hann ger ikki annað enn at krógva okkum burtur í avlæstar básar, haðani vit ikki røkka hvørjum øðrum, og haðani vit ikki fáa samstarvað. Í Framsókn ynskta vit tí at knýta politisk bond við tey, ið vildu byggja einar Føroyar, sum megna at kappast við onnur lond um tað skapandi og virkisfúsa fólkið – bæði um tey, sum longu búgva her, og um útisetar og onnur, sum kunnu koma higar at ríka okkara samfelag.

Tað var hetta, vit valdu at rópa »Tað tíðarhóskandi samfelagið«.

Eftir valið knýttu vit sum lovað bond við tey, ið vit mettu – og enn meta – hava viljan og dirvið at stríðast fyri hesum samfelagnum. Vit halda, at tað er spennandi og perspektivrikt at arbeiða sum eitt slag av minnilutastjórn. Hetta eggjar okkum til í enn størri mun at leita út um okkum sjálv fyri at finna semjur.

Gaman í hava vit bert sitið í eitt ár, so enn eru politisk mál eftir at røkka – mál, sum vit vóna og vænta, at vit fara at fáa undirtøku fyri frá okkara samstarvspørtum. Hinvegin haldi eg, at vit hava tikið fleiri týðandi stig rætta vegin, og at vit samstundis ikki hava gjørt nógv, sum ikki samsvarar við tey lyfti, vit góvu. Vit smilast eitt sindur at tí, at onkur andstøðuflokkur – í mangli av betri – skýrir okkum at vera vinstravend, tá vit liberalisera eitt ávíst øki.

Persónliga frælsið

Eitt av hjartamálunum hjá Framsókn er at gera Føroyar rúmligari. Virðingin fyri persónliga frælsinum skal broyta og beina burtur forboð og forðingar, sum ein minniluti av fólkinum hevur tikið sær rættin til at áseta ella halda fast um – í summum førum móti meirilutanum, í øðrum førum móti øðrum minnilutum. Tað var tí ongantíð nakar ivi hjá nøkrum av okkara umboðum, at vit skuldu vera virkin í stríðnum fyri at geva samkyndum betri rúmd í Føroyum við at samtykkja broytingarnar í hjúnabandslógini.

Persónligt frælsi fevnir eisini um figgjarligt ráðarúm hjá einstaklinginum og familjuni. Okkara sosiala akkersfesti áleggur okkum at tryggja eina hóskaði figging av einum vælurvirkandi almennum geira, men sum tann frælslynti flokkurin mugu vit samstundis ansa eftir, at tað almenna ikki minkar meira enn neyðugt um møguleikarnar hjá tí einstaka at velja, hvussu hann brúkar sín pening.

Í andstøðu tók Framsókn tí prinsipielt undir við flatskattinum fyri at minka um skattatrystið á tær seinast vunnu lønarkrónurnar. Vit vóru hinvegin hart ímóti tí sosiala ójavninum, sum púra óneyðugt eyðkendi tað inntrivið – bæði av privat- og landsbúskaparligum ávum. Hetta fyrsta árið í samgongu hava vit verið við til at rætta tann misjavnin við at lækka skattin hjá lág- og meðalløntum til samans 150 milliúnir krónur. Vit fegnast um at hava virkað við til at geva barnafamiljum og stórum upphaldarum eitt frægari økonomiskt grundarlag.



Samgongan hevur gjørt av at figgja hendan lættan við brúkaragjöldum. Hetta gevur tveir fyrimunir: Hin einstaki kann í størri mun sjálvur velja, hvussu hann brúkar sínar pengar. Samstundis bera fleiri herðar byrðarnar – teirra millum fólk, sum njóta allar teir føroysku ágóðarnar, hóast tey eru noydd at gjalda skatt aðrastaðni.

Vinnuliga frælsið

Eitt annað hjartamál hjá okkum er at tryggja Føroyum ein betri

samfelagsbúskap, sum eisini tryggjar vælferðina. Tað krevur, at tann frælsa vinnan fær størri ávirkan á samfelagsbúskapin, og at høvðusvinnurnar verða ríknar eftir marknaðarbúskaparligum fortreytum.

Tí leggja vit so stóran dent á nýggjar lunnar undir eina marknaðarstýrda fiskivinnu. Vit ynskja eina so breiða semju, sum tilber, um hetta álvarsmál. Tí man tað ørkymla onnur enn bara okkum, at summir flokkar og einstaklingar skapa so stóra almenna órógv, langt áðrenn

serfrøðingabólkurin er komin við síni niðurstøðu. Serliga verða uppboðssøurnar av onkrari orsök lagdar undir hatur. Uppboð er so bara ein av fleiri hugsandi tættum. Tað avgerandi er, at framtíðin byggir á marknaðarbúskap. Tá lögtingið fer at viðgera nýggju fiskivinnuskipanina, fara øll tingfólk vónandi at arbeiða fyri alt Føroya fólk og ikki fyri nakrar fáar einstaklingar.

Vit arbeiða við eini nýggjari alilóggávu. Hon skal í størri mun gera vinnuna bæði størri og meira